

ਸੁਵੀਰ ਸਹਿਗਲ ਜੇ.

ਮਾਣਕ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2019 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 43018

05 ਜਨਵਰੀ, 2022

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, 1973—S.438—ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ—ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860—ਐੱਸ. 406 ਅਤੇ 498-ਏ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 498-ਏ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ-ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ- ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਮਿਤੀ 07.10.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸੁਲਾਹ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 09.03.2021 ਨੂੰ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। 2017) 3 ਆਰਸੀਆਰ (ਸੀਆਰਐਲ) 836 ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 10 ਐਸਸੀਸੀ 443।

(ਪੈਰਾ 8)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮਿਤੀ 07.10.2019 ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 438(2) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ।

(ਪੈਰਾ 9)

ਅਰਵਿੰਦ ਗਾਲਵ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੌਰਵ ਖੁਰਾਣਾ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਿਗਵਿਜੇ ਨਾਗਪਾਲ।

ਸੁਵੀਰ ਸਹਿਗਲ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।

(2) ਆਈਪੀਸੀ, 1860, ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 498-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ.53 ਮਿਤੀ 29.06.2019, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਤਲਵਾੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਅੰਤਿਕਾ ਪੀ-1.

(3) ਐਫਆਈਆਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-1, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਿਨਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ 14.10.2016 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਦਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ। 23.10.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਧੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਰਵਰੀ, 2017 ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਜਾਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ 10,000/- ਰੁਪਏ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਖੋਹ ਲਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ 28.06.2018 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗਬਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ P-4 ਅਤੇ P-5 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 07 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਲੇਖ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ 07.09.2019 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦਸੂਹਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਮਿਤੀ 10.12.2021 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਹਾਰ, ਇੱਕ ਜੋੜੀ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਗੂਠੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ।

(6) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

(7) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਗਏ।

(8) ਮਿਤੀ 07.10.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸੁਲਾਹ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 09.03.2021 ਨੂੰ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼¹ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਮ²।

(9) ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 438(2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮਿਤੀ 07.10.2019 ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ।

ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਬੀਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ